

Rostislav Novák maluje stromy a stromy.

LIDOVÉ NOVINY Sobota 21. srpna 1999

KULTURA

Rostislav Novák maluje stromy a stromy

V katalogu výstavy je Rostislav Novák (1942) vyfotografován před svým obrazem. Ušpiněný pracovní kalhoty s laclem, v barevných skvrnách jako kdyby malba dále pokračovala. Podobné tvary a barvy pocitové tlačí tělo do obrazu, nahé paže, černé triko a obličej ho naopak z promalované plochy vyrážají. Obdobnou strategii volí, s větším či menším úspěchem, i v posledních dílech. Až na jednu výjimku (Móbiusova smyčka, 1993) vznikly v posledních třech letech, většinou dokonce v letošním roce. Vytvořené jsou zvláštní autorskou technikou, kombinací sitotisku a gestické malby. Námět je jediný - stromy, základem fotografie lesa. Motivy nejsou vybrané náhodně, k přirodě v okoli děčínského Sněžníku má malíř osobní, téměř sentimentální vztah. Nejradší by zřejmě maloval idylická zákoutí, buky a břízy, ale to se v postmoderní době jaksi neslouží. Vyžaduje se odstup, romantické motivy je třeba zasvit,

potlačit, popřípadě znevážit. Pařensky čistá příroda je stejně utopí, celý svět zasažený technikou, zraněný člověkem.

Rostislav Novák hledá pevný bod mezi romantickou malbou a neosobním sitotiskem, mezi realistickým zpodobněním a abstrakcí, mezi geometrickým rámem a tělesnými gesty, mezi sentimentálním dojetím a rozumovou úvahou.

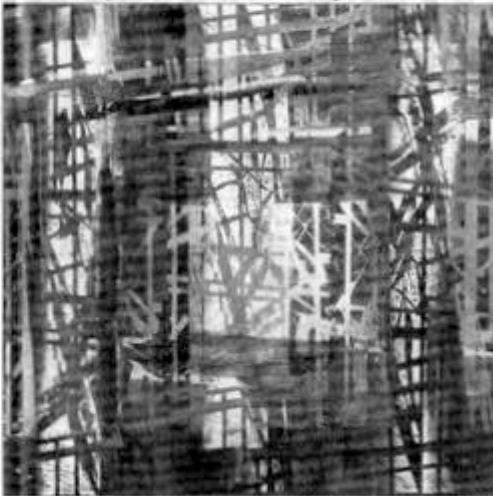
Recenze

Pokusil se tedy složit neslučitelné (nekompatibilní) věci, není divu, že většinou některá složka díla převažuje. V několika případech (například Lesní brána, 1997) ale dosáhl cíle, části obrazu jsou přesně vyvážené. Dílo působí jako celek, a přitom je zajímavé i v detailu. V rytmu malby jsou jistě přítomné významové zbytky skutečnosti, ale ne už doslovnost fotografického přepisu. Struktura a výrazný rytmus nepotlačují barevnost. Přirodní motiv přestal být

poshou zámkou k představení zručnosti, stal se prostředníkem sdělení. Sila osobního prožitku zůstala zachována. Základním problémem je míra abstrakce. Phňus realistická plátna jsou suchá jako učební pomácky (Bukový les, Březový háj, Suchá větev), doslovné citace zbaují obrazy tajemství. Svobodněji než s tvary nakládá s barevnami. Barevné tóny a jejich kombinace nejsou odpovídající působení v přírodě, vznikly až v ateliéru, často přímo na plátně. Modré, hnědé a okrové plochy navozují pocit smutku, podzimu, bezběžné nostalgie. Novákova poslední díla se pohybují v prostoru vymezeném romantickým zákonem a nezobrazující kompozicí, pupeční šířku vázající obraz ke skutečnosti ale malíř přemísť zatím nechce nebo nedokáže, rozhodný krok k plné abstrakci zřejmě hned tak neudělá.

Jiří Hůla

Rostislav Novák: Stromy, Praha, Křížová chodba Státnostřední radnice, 4.-29. 8. 1999

Rostislav Novák: Lesní brána, 1997, akryl a sitotisk na plátně

nepro AGH

Rostislav-Novak.cz